

विशेष केंद्रीय सहाय्य योजना अंतर्गत मंजूर
“PILOT PROJECT OF DEVELOPING
SOLAR ASHRAM SCHOOL” या
योजनेच्या सुधारित मार्गदर्शक तत्वांना मंजूरी
देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: केंद्रीय-२०१९/प्र.क्र. १३१/का-१९
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
तारीख: २५/०२/२०२१

संदर्भ-

१. आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक केंद्रीय-२०१९/प्र.क्र.१३१/का-१९
दि.०१.०१.२०२१
२. आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे पत्र क्र. विकेस २०१५/प्र.क्र.२६/का.८(५)
दि. ६.०१.२०२१

प्रस्तावना-

विशेष केंद्रीय सहाय्य योजने अंतर्गत PILOT PROJECT OF DEVELOPING SOLAR ASHRAM SCHOOL ही, रु. ५००.०० लक्ष किंमतीची योजना राबविण्यासाठी संदर्भाधिन पत्र क्र १.येथील शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

२. सदर योजना संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांचेस्तरावरून राबविण्याच्या सुचना संदर्भिय शासन निर्णयान्वये देण्यात आल्या आहेत. परंतु सदर योजना राज्यव्यापी असल्याने योजना राबविताना संपुर्ण राज्यात एकसमान कार्यपद्धती राहण्याच्या दृष्टीने प्रस्तुत योजना आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांच्यास्तरावरून राबविण्याकरीता संदर्भ क्र. २ अन्वये प्रस्ताव प्राप्त झालेला आहे. सबब संदर्भिय शासननिर्णय अधिक्रमित करुन PILOT PROJECT OF DEVELOPING SOLAR ASHRAM SCHOOL ही योजना आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे स्तरावर राबविण्याबाबतच्या सुधारित मार्गदर्शक सुचनांना मंजूरी देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता.

शासन निर्णय-

विशेष केंद्रीय सहाय्य अंतर्गत एकुण रु.५००.०० लक्ष किंमतीची “PILOT PROJECT OF DEVELOPING SOLAR ASHRAM SCHOOL ही योजना राबविण्यासाठी संदर्भिय शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात येत असुन सदर योजना आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे स्तरावरून राबविण्यासाठी सुधारित मार्गदर्शक सुचनांना या निर्णयाद्वारे सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट क्रमांक १ नुसार मंजूरी प्रदान करण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार वितरीत तरतूदींच्या मर्यादेत योजना राबविण्याबाबत त्वरीत कार्यवाही आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांनी करावी व त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आर्थिक व भौतिक अहवालासह शासनास सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

३. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०२२५१५२५४७४२२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सतीश कोवे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव ,मंत्रालय,मुंबई
- २) मा.राज्यमंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. सचिव,आदिवासी विकास, यांचे स्वीय सहायक,मंत्रालय,मुंबई
- ४) आयुक्त,आदिवासी विकास,महाराष्ट्र राज्य,नाशिक.
- ५) आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
- ६) सहसचिव,आदिवासी विकास विभाग,मंत्रालय,मुंबई.
- ७) उपसचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक,ठाणे.
- ९) सर्व प्रकल्प अधिकारी एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
- १०) संचालक, मेडा.
- ११) संगणक समन्वयक,आदिवासी विकास विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- १२) निवड नस्ती (का.१९) आदिवासी विकास विभाग,मंत्रालय,मुंबई

परिशिष्ट १

विशेष केंद्रीय सहाय्य अंतर्गत मंजूर योजना

१	योजनेचे नाव	<ul style="list-style-type: none"> PILOT PROJECT OF DEVELOPING SOLAR ASHRAM SCHOOL पथदर्शी योजना म्हणून सोलर आश्रम शाळेची निर्मिती करणे.
	योजनेचा उद्देश/ हेतु	<ul style="list-style-type: none"> आश्रमशाळांमध्ये अखंडित विद्युत पुरवठा होईल त्यामुळे विद्यार्थ्यांची खंडित वीज पुरवठा यामुळे निर्माण होणाऱ्या समस्यांपासून सुटका करणे. on grid व Hybrid net metering पद्धतीचा वापर करण्यात करून आश्रमशाळेकरिता येणाऱ्या विद्युत देयकाच्या खर्चात बचत करणे
२	एकुण मंजूर निधी / वित्तीय तरतुद	<ul style="list-style-type: none"> विशेष केंद्रीय सहाय्य अंतर्गत सन २०१५-१६ करिता मंजूर निधी रु.५००.०० लक्ष
३	योजनेसाठी खर्चाचे अंदाजपत्रक	<ul style="list-style-type: none"> खर्चाचे सविस्तर अंदाजपत्रक संनियंत्रण समितीमार्फत निश्चित केले जाईल.
४	योजनेतील युनिट लाभार्थी	<ul style="list-style-type: none"> निवड करणेत आलेल्या शासकिय आश्रम शाळा.
५	अंमलबजावणी अधिकारी	<ul style="list-style-type: none"> आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक, संबंधित प्रकल्प अधिकारी व महाऊर्जा (मेडा) किंवा निवडली गेलेली तज्ञ संस्था.
६	नियंत्रण अधिकारी	<ul style="list-style-type: none"> आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक.
७	योजना कालावधी	<ul style="list-style-type: none"> १ वर्ष
८	योजना राबविण्याची कार्यपद्धती	<ul style="list-style-type: none"> प्रकल्प अधिकारी हे महाऊर्जा (मेडा) व महावितरण यांच्या प्रतिनिधीच्या सल्ल्याने आश्रमशाळांची यादी तयार करतील. योजनेच्या अनुषंगाने महाऊर्जा (मेडा) संस्था अमलबजावणी यंत्रणा म्हणून कामकाज करेल. योजनेच्या अनुषंगाने प्रत्येक अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास हे त्यांच्या कार्यक्षेत्रामध्ये येणा-या प्रकल्प कार्यालयातून आश्रमशाळांची यादी तपासून ती यादी आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांना सादर करतील. योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने प्रत्येक अप्पर आयुक्त निहाय आश्रमशाळांची निवड आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांच्या अध्यक्षतेखालील संनियंत्रण समितीमार्फत केली जाईल. संनियंत्रण समितीची रचना पुढीलप्रमाणे असेल- <ol style="list-style-type: none"> १) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक - अध्यक्ष २) सर्व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास - सदस्य ३) अप्पर आयुक्त/सह-आयुक्त आ. वि., आयुक्तालय नाशिक - सदस्य ४) महाऊर्जा (मेडा) प्रतिनिधी - सदस्य (तांत्रिक) ५) महावितरण प्रतिनिधी - सदस्य (तांत्रिक)

		<p>६)उपायुक्त/सहायक आयुक्त, केंद्रीय योजना आयुक्तालय, नाशिक- सदस्य सचिव</p> <ul style="list-style-type: none"> • आश्रमशाळांची यादी अंतिम झाल्यानंतर आयुक्त, आदिवासी विकास हे महाऊर्जा (मेडा) या अंमलबजावणी यंत्रणेची सामंजस्य करार करतील. • योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने महाऊर्जाने (मेडा) जर असमर्थता दर्शविली तर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक हे उद्योग उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय दि.०१.१२.२०१६ नुसार ई- निविदा प्रक्रिया राबवून इतर तज्ञ संस्थेची (शासकीय किंवा अशासकीय तज्ञ संस्था) निवड करतील. सदर निविदा प्रक्रिया उपरोक्त समितीमार्फत राबविली जाईल. • निवड केलेल्या आश्रमशाळांचे महाऊर्जा (मेडा) /निवडली गेलेली यंत्रणेकडून सर्वेक्षण करण्यात येईल. व आश्रमशाळांनिहाय सौरऊर्जेवर आधारीत करावयाच्या सुविधांचा अंदाजपत्रकीय आराखडा तांत्रिक मान्यता शुल्कासह (प्रकल्प किंमतीच्या १ % - शासन निर्णय ८ जुन, २०१६ - उद्योग उर्जा कामगार विभाग नुसार सौर उर्जेवर आधारीत प्रकल्पास महाऊर्जा यांचेकडून तांत्रिक मान्यता घेणे बंधनकारक आहे. यासाठी प्रकल्प रक्कमेच्या १ % तांत्रिक मान्यता शुल्क महाऊर्जा यांना अदा करणे बंधनकारक आहे - तांत्रिक मान्यता प्रदान केल्यानुसार प्रकल्प विकासकाला प्रत्येक टप्प्यामध्ये निधी वितरीत करणेपूर्वी महाऊर्जा यांचेकडून तांत्रिक बाबींचा तपासणी अहवाल प्राप्त करणे आवश्यक आहे. • अंमलबजावणी यंत्रणेमार्फत सादर केलेल्या अंदाजपत्रकाला तांत्रिक मान्यता महाऊर्जा यांचेकडून व प्रशासकीय मान्यता आयुक्त, आदिवासी विकास यांच्या मार्फत दिली जाईल. • निधी प्राप्त झाल्यानंतर आयुक्त व प्रकल्प अधिकारी हे महाऊर्जा प्रतिनिधी/ अमलबजावणी यंत्रणेचा प्रतीनिधी यांचे सोबत योजना राबविण्याच्या अनुषंगाने कार्यवाही करतील. • प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर महाऊर्जा (मेडा)/ अमलबजावणी यंत्रणा यांना अंदाजपत्रकामध्ये नमुद १ % तांत्रिक मान्यता शुल्क अदा करून तांत्रिक मान्यता घेण्यात येईल. • योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने करण्यात येणारे कार्य व त्याची प्रगती या बाबत अहवाल शासनास सादर करण्याची जबाबदारी उपरोक्त समितीची असेल. • योजनेची अंमलबजावणी सुरु झाल्यापासून उपरोक्त समितीची बैठक दर ३ महिन्यांनी आयोजित करावी व सदर बैठकीमध्ये योजनेच्या प्रगतीचा आढावा घेण्यात यावा. तसेच योजना अंमलबजावणीमध्ये काही अडचणी असतील तर त्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करावी. • प्रकल्पाची देखभाल दुरुस्ती, बँक हमी याबाबत खबरदारीच्या उपाययोजना राबविल्या जात असल्याची खात्री समितीमार्फत केली जाईल.
--	--	--

९	निधी वितरण कार्यपद्धती	<ul style="list-style-type: none"> • योजनेच्या अनुषंगाने प्राप्त निधी आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांच्यामार्फत अंमलबजावणी यंत्रणेला अदा करण्यात येईल. • अंमलबजावणी यंत्रणेने आश्रमशाळांचा विस्तृत आराखडा तयार करून त्या आराखड्याला प्रशासकीय व तांत्रिक मान्यता घ्यावी. • विकासकाने अटी व शर्ती मंजूर असल्याबातचा करारनामा प्रकल्प अधिकारी व आयुक्त यांना सादर केल्यानंतर आयुक्त, आ.वि हे कार्यारंभ आदेश निर्गमित करतील. • विकासकामे पूर्ण झाल्यानंतर सदर अहवाल प्रकल्प कार्यालय व आयुक्त कार्यालयास सादर केल्यानंतर व महाउर्जा यांचेकडून तांत्रिक तपासणी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर ८० टक्के निधी अंमलबजावणी यंत्रणेला आयुक्त वर्ग करतील. • प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर योजनेचा फलनिष्पत्ती अहवाल, उपयोगिता प्रमाणपत्र, योजना पूर्णत्वाचा अहवाल अंमल बजावणी यंत्रणेने सादर केल्यानंतर तसेच पूर्ण झालेले काम आश्रमशाळेकडे हस्तांतरण केल्याचे प्रमाणपत्र व प्रकल्प किमतीच्या ५% इतक्या रकमेची व ५ वर्ष मुदतीची बँक गॅरंटी प्राप्त झाल्यानंतर उरलेला २० टक्के निधी अदा करण्यात येईल. • प्रकल्पाची ५ वर्षे देखभाल अंमलबजावणी यंत्रणेकडे असेल. • योजनेच्या अनुषंगाने प्राप्त निधीपैकी संनियंत्रण व मूल्यमापणासाठी तरतूद केलेला निधी आयुक्त, आदिवासी विकास व प्रकल्प अधिकारी यांच्यामार्फत वापरला जाईल.
१०	संनियंत्रण मूल्यमापन व पर्यवेक्षण	<ul style="list-style-type: none"> • मूल्यमापन व संनियंत्रण कार्यपद्धती संनियंत्रण समितीमार्फत ठरविली जाईल.
११	योजनेचे फलनिष्पत्ती	<ul style="list-style-type: none"> • सौर ऊर्जेवर विविध सुविधा उपलब्ध झाल्यामुळे खंडीत विज पुरवठ्यामुळे निर्माण होणा-या समस्यांतुन विद्यार्थ्यांची सुटका होईल. • पर्यावरण पुरक / अपारंपरीक / पुर्णनिर्मितीक्षम उर्जा चा वापर वाढेल त्यामुळे प्रदुषण मुक्त वातावरण निर्मीती होईल. • सोलर आश्रम शाळा निर्माण करताना on grid व Hybrid net metering पद्धतीचा वापर करण्यात करुन त्यामुळे आश्रमशाळेकरिता येणाऱ्या विद्युत देयकाच्या खर्चात बचत होईल.